

(S)ZÉKELYFÖLD

POLITIKAI, KÖZGAZDASÁGI, TÁRSADALMI ÉS SZÉPIRODALMI HIRLAP.

Előfizetési árak: Egész évre 6 frt, félévre 3 frt, negyedévre 1 frt 50 kr, egyes szám ára 6 kr.
Megjelenik hetenkint kétszer: csütörtökön és vasárnap.

Felolós szerkesztő és kiadóulajdonos:
IFJABB DOBAY JÁNOS.

Szerkesztőség és kiadóhivatal:
SZABÓ ALBERT KÖNYVNYOMDÁJA K.-VÁSÁRHELYT.
Hirdetések díjszabály szerint. Nyitlér sora 10 kr.

Előfizetési felhívás.

A „Székelyföld“ című politikai, közgazdasági társadalmi és szépirodalmi, hetenkint 2-szer megjelenő hirlapra a következő árakkal előfizetést nyitunk:

Egy évre	6 frt — kr.
Fél évre	3 frt — kr.
Negyed évre	1 frt 50 kr.
Külföldre egy évre	8 frt — kr.

Előfizetési pénzek bármely időben elfogadhatnak.

Lapunk azon előfizetőit, kik előfizetéseikkel még hátralékban vannak, tisztelettel kérjük azoknak beküldésére.

Kérjük egyuttal t. előfizetőinket, szíveskedjenek előfizetéseiket minél előbb megújítani, hogy lapunk szétküldésében zavar ne forduljon elő.

A „Székelyföld“ kiadóhivatala.

Székely kérdés.

Előbbi cikkemben röviden kimutattam azon okokat, melyek azon szomorú eredményt idézik elő, hogy a székely munkások nem tudván maguknak foglalkozást találni, kivándorolnak Romániába. A végeredmény az volt, hogy a székely ember csak a földművelésből akar megélni s fél magának újabb kereset-forrásokat teremteni, szóval, nem szeret új dolgokba fogni, azt tartván elvű, hogy a föld úgy a hogy megtermi mindennapi kenyerét, fedezi háztartási szükségletét s ha valamicske felesleg marad,

földet vesz vele s így szaporítja gazdaságát, de ha bizonytalan kimenetelű vállalkozásokba bocsátkozik, többet szerez ugyan, de esetleg elvesztheti azt is a mivel bír.

Kiválóan józan gondolkodásra vall az ilyen felfogás, de annyi bizonyos, hogy ez nem alkalmas mód a székely nép haladására. Ez a csökönyös konservatizmus khinai falként övezi körül a székely népet, s bedől minden irányban a tespedés, s az a példátlan szorgalom és munkásság, mely az egész fajt jellemzi, nem leli meg a kellő jutalmat. A kinek magasabb törekvései nincsenek, mint csupán az, hogy maga és családja mindennapi kenyerét megszerezze, az sokra nem viheti.

A ki fél az új dolgoktól, a ki semmit sem mer kockáztatni, az eredményeket nem érhet el. Csak vegyünk egy dolgot a sok közül. Vajjon a kormány buzgó támogatásai daczára a háziipar birt-e gyökeret verni a falusi lakosoknál? Bizony nem. A székely ember páratlan szorgalommal mivel meg földjeit s ez neki tavaszra, nyárra és őszre elegendő munkát ad, de mit csinál télen egész háza népével együtt, pihen. Az a 4-5 hónapi téli időszak csak arra való, hogy fogyasza azt, a mit nyáron szerzett, a helyett, hogy családjával valami olyan munka után látna, miből legalább annyit szerezne, a mennyit elfogyaszt, hogy ne kellene a nyári keresményt igénybe vennie, a mint ezt cselekszik a külföld csaknem minden országában, hol a földművelést a háziiparral együtt

üzik. E tekintetben Háromszék-megyében talán egyetlen község van, t. i. Kézdi-Vásárhely város, hol a földművelést iparral kötik össze. Itt télen sem henyél a gazda, hanem iparát folytatja s nyáron pedig iparát sem hanyagolva el, ép oly hangyaszorgalommal folytatja gazdaságát is. Itt a téli hónapok nem a henyélés, hanem a munka napjai s a folytonos munka meg is látszik a nép vagyynosodásán.

Ha a székely nép felfogva azt, hogy nemcsak nyáron, de télen is kell valami hasznos foglalkozást űzni s minden család kezdene valami hasznos háziiparhoz, bizony hamar átlátna mi különbség van a mostani s akkori állapot között.

O.

(Folytatása következik.)

A Magyarország és Románia közt elnyúló száz-tizennégy mértföld hosszú határvonalnak háromszögméretileg való felmérését határozta el a belügyminiszter. E munkálatok célja egyfelől az, hogy a határvonal valamennyi törési pontjának pontos megállapítása által a határ oly módon állapítsák meg, hogy a meghatározott pontok segítségével bármikor föllelhetők s az esetleg elpusztult, vagy megrongált határjelek eredeti helyükön minden kétséget kizárólag újból felállíthatók legyenek; másrészt pedig, hogy a határvonal bármely mértékű térképen pontosan fel legyen tüntethető. E célzattal csak úgy érhető el, ha nem csupán a meglévő határoszlopok és határhalmok határozatnak meg háromszögméretileg, hanem a határvonal azon része is, melyen a határt folyók, patakok, utak, hegygerincek képezik, ezeknek

A „Székelyföld“ tárczája.

P á r b a j .*)

Az első ur megszólította a pinczért.

- Pinczér, egy beefsteaket.
- A második ur is megszólalt:
- Nekem is egy beefsteaket.
- Az enyémet salátával.
- Az enyémet saláta nélkül.
- Félig kiszűve.
- Egészen kiszűve.

Az az ur, a ki félig kiszűve kívánta a beefsteaket, odafordult az „egészen kiszűve“ urhoz és dühösen megszólította:

- Uram, tréfát akar belőlem űzni?
- Már miért gondolja ezt?
- Mert én salátával rendelem a beefsteaket, ön saláta nélkül; én félig kiszűve, ön egészen kiszűve. Ugy látszik, belém akar kötni.
- Bocsánat, de...

— Vagy pedig súlyt fektet arra, hogy semmit se tegyen úgy, mint a többi emberek! Ön eredeti ember!

„Egészen kiszűve“ azt hitte, hogy a szomszédja be van csipve s azt szinlelte, mintha nem hallott volna semmit, mikor egyszerre csak hatalmas hűmmögéssel figyelmeztették, hogy még valaki van ott.

*) A Magyar dekameron új füzetéből.

Megfordult és ráismert a főfelügyelőre. a ki a szomszéd asztalánál ebédelt.

Ismeri az olvasó a felügyelőt?

Ez egy kövér, kíváncsi és fecsegő ur, a ki folyton a mások dolgaiba avatkozik és szabad óráiban hirmondással foglalkozik.

Megvetik, de köszöntik. Mindenki azon van, hogy tetszését megnyerje. Ép oly önféjű, mint ostoba, de a mellett igényteljes és kegyetlen. Sok bátor és érdemteljes ember szenvedett már hajótörést életpályáján, mivel nem akart előtte kalapot emelni.

Ép mikor „félig kiszűve“ azt mondta szomszédjának: „Ön eredeti ember!“ a felügyelő, a ki ki-rántott pontyot ebédelt, megfordult s mereven maga elé nézve, azt mondta:

— Hm! hm!

Bizonyára nem volt semmi ok a haragra.

De a szerencsétlen „egészen sűlve“, a ki az imént még oly békeszerető volt, így okoskodott magában:

— Nem léphetek vissza, mert a főfelügyelő, a ki mindent hallott, felesleg fog.

Azért odafordult „félig kiszűve“-hez a így szólt:

— Kérem a névjegyet: itt van az enyém.

A csere megtörtént s a két ellenfél elolvasta egymás nevét. Rokonok voltak, a kik huszávi távollét után, mely idő alatt a legrokonszenvesebb leveleket váltották, ebben a vendéglőben adtak egymásnak légyottot, a hol egymás mellé kerültek ismeretlenül;

Mind a kettőben meg volt a hajlam, hogy a másinak nyakába löröljön, de ott volt a veszedelmes főfelügyelő, a ki folyton hűmmögött.

Mind a két ellenfél büszke magatartással így szólt:

— Tehát holnapra, uram!

A vendéglő előtt „egészen kiszűve“ megállt s így gondolkodott:

— Unokaöcsém eredeti embernek nevezett, de ebben nincs semmi sértő. Nem haragszik reám s én se látok okot rá, hogy gyűlöljem. A főfelügyelő előtt azonban ki akartunk magunkért tenni. Megkérdezem Tripotot barátomat, a ki oly kényes a becsület dolgában: neki már husz párbaja volt és legjobban érti, hogyan kell az efféle békés uton kiegyenlíteni.

Pedig Tripotot, a ki oly kényes volt a mások becsületére, még soha sem verekelett s nem mutatott ilyesmire hajlamot.

Az volt a szerencsése, hogy husz párbajban, melyeknek híre az újságok útján elterjedt, mint tanu szerepelt s a passzív szerep, mely neki ilyen alkalmakkal kijutott, az emberek emlékezetében félelmes jelleget öltött. Az mondták róla:

— Tripotot? Várjon csak! Hisz ennek özönnel voltak már párbjai. Legalább is ötvenszer olvas-tam nevét. Kitűnő vívó!

Nem történt a párbaj a nélkül, hogy a felek így nem okoskodtak volna:

— Tripotot kiismeri magát az efféle ügyben s jó lesz, ha megnyerem tanuak.

görbületeit és töréseit követve, szóval az egész határvonal egészében háromszögméretileg felméretik. A határvidék éghajlati viszonyainál s azon körülményénél fogva, hogy majdnem kizárólag magas hegyvidék alkotja a határt, a külső munka évenként legfeljebb öt hónapig folytatható. A felmérési munkákat két osztályllyal fogják megindítani s mintegy három év alatt befejezhetni remélik az egész műveletet.

SZEMLE.

Francia és olasz ünnepek. Meg kell nyugodni abban, hogy a francziák nem tudják vagy legalább nem törődnek vele, hogy a világ milyen színben látja azt az ünneplő deliriumot, melyet a párisi boulevardok vidám és gunyoros népe az orosz vendégek tiszteletére színrehoz. Jöbörő bírálok úgy vélik, hogy elvégre az önfelédthetizmus igen szép lélekállapot és a francziák bírnak azzal a szerencsés képességgel, hogy egymásnak hevületében könnyen osztoznak, az ok nélküli lelkesedést is ragályos közlés útján az önkívületig tudják felfokozni. Franciaországon kívül igaz, hogy meglehetősen boldognak találják a jó párisiak viselkedését, de szívesen elhiszik, hogy a dolognak mélyebb politikai alapja nincs, a köztársaság szuverén népe egyszerűen kimutatja magát és a nagy tombolás után a tényleges helyzetnek annál higgadtabb méltatása, a gyakorlati követelményeknek biztosabb felismerése fog következni. A népek ugyan nem felejtették el a történelem tanuságát, hogy a francziák önfelédthetizmusuk rohamaival már nem egyszer szörnyű veszedelmet idéztek hazájukra vagy más országokra. De ezuttal a Párisban történő dolgok tragikus felfogása csakugyan nem volna helyén. Legalább a nemzetközi viszonyokra aligha lesz olyan erős hatásuk, a melytől egyedül adhatna a francia-orosz barátság lármás tüntetéseinek komoly politikai jelentőséget. Hamarabb lehet még attól tartani, hogy a köztársaság belviszonyaira lehet olyan káros befolyásuk, a mely a republikánus politikuskoknak keserves gondokat fog okozni.

Az ember igazán nem tudja, mit gondoljon, mikor a köztársaság elnöke, miniszterei és tábornokai, sőt Páris radikális községtanácsosai is beszédekben és felköszöntőkben folyton úgy dicsőítik III. Sándor czárt, mintha az ő autokráciája volna a bölcs és igazságos uralkodás eszménye és a párisi boulevardok az ő életétől visszhangzanak, mintha Franciaország legfőbb urának volna el-

Igy terjedt el Tripotot gyilkos híre s ő nagyon jól érezte magát.

— Mikor eredeti embernek nevezett, milyen volt a magatartása? — kérde Tripotot.

— Ült.

— Rossz jel! Megvetését akarta kimutatni! A becsület meg van támadva! Milyen hangon szolt hozzád?

— Tele volt a szája.

Bizonyos vagy ebben?

— Láttam mikor teletömte kenyérrel.

— Sajnos, nagyon sajnós! A becsület még inkább meg van támadva. Világos, hogy kicsinyléseinek akart kifejezést adni.

— De „kérlek, „eredeti ember“ még nem értés.

— Ha jobban tudod, akkor nem szoltam semmit. Én másként értelmezem a becsületet!

— Mit nevezel te ebben az esetben becsületnek?

— Becsület, hát becsület! Nem hinném, hogy itt kétértelműségnek volna helye!

— Ah!

E pillanatban az utcáról felhallatszott a főfelügyelő hűmögése, a ki épp arra ment.

— Beláthatod, hogy nem léphetsz vissza; a főfelügyelő már türelmetlankedik.

— Tehát az ő kedvéért verekszem meg?

— Meg a sértett becsületért!

(Vége következik.)

ismerve. Avelane, az orosz hajóraj parancsnoka, most nagy joggal jelentheti urának, úgy mint egykor Paskievics jelentette a meghódított Magyarországáról: Franciaország felségéből lábainál hever. Nem jut-e eszükbe Carnot, Dupuy és az ultraradikális Humbert urnak, hogy a czári uralom szertelen magasztalása könnyen visszaidézheti az oly nemzeti hangulatokat, a mikor a francia monarchia legragyogóbb emlékeivel hasonlítják össze a létező kormányzat mindennapi apró-cseprő bajait? És ha a francia-orosz szövetség ábrándját a nemzet lelkeletében oly uralkodó szenvedélylyé fejlesztik, mely minden egyéb politikai tekintet erejét megdönti, nem fognak-e a francziák bármely válságos pillanatban arra a természetes következtetésre jutni, hogy az orosz szövetség biztosítására nagyon érdemes feláldozniok azt a köztársasági kormányzatot, mely III. Sándor czárnak egyáltalán nem kedves és mely érezhető akadály volt eddig is abban, hogy a két hatalomnak viszonya bensőbbé váljék. A monarchisták bizony nem számitanak rosszul, mikor a közös hazafiság örve alatt mindenütt részt kérnek azokból a tüntetésekből, melyekkel a köztársaság népe az orosz vendégeket jubilálja. Nagy szerencséje az uralkodó pártnak, hogy mögötte láthatóan emelkedik fel a szocialisták hatalmas falauza, mely nemcsak nem osztakozik az általános mámorban, de éles tiltakozással fordul a köztársaság vezérferfiainak méltatlan szolgálata ellen. A köztársaság ezt vallhatja talán jövője legnagyobb biztosságának.

Ha a francziák lépések volnának ott is, hol nemzeti vágyaik jönnek kérdésbe, világos ítéltre és higgadt összehasonlításra, a megszágyenülés érzésével kellene a tarentói kikötő felé pillantaniok, hol épen az ő ünnepeikkel párhuzamosan szintén két nagy nemzet baráti érzelmeinek ünnepi ölekezése megyen végbe. Noha heves és lelkesülő vérmérsék dolgában az olaszok nem állanak hátrább a francziáknál, ők az angol hajóraj üdvözlésénél bátran mellőzhették a hiu sallaugot, a lármás tüntetést, azt a szép önfelédthetizmust, melylyel a francziák dícselkedhetnek. Csendes diszszal fogadták Tarentóban az angol hajórajt, szerény ünnepeket rendeztek tiszteletére, az olasz nemzetet semmi láz nem fogta el, mégis az európai közvélemény úgy van meggyőződve, hogy azok a komoly méltóságos szavak, melyeket Seymour admirális és a tarentói prefektus nemzeteik barátságáról váltottak, több súlylyal esnek a nemzetközi viszonyok mérlegébe, mint a francziák tengerérmelmeinek kiomlése bankettek és kivilágítások áradatában. Irott szövetség szerződés nem létezik ugyan az olaszok és angolok között sem, itt is csak bizonyos eshetőségek számbavételétől fejlesztett baráti viszonyt emlegetnek, ép úgy mint a francziák és oroszok között. De az angol hajóraj tarentói látogatásának nagy jelentősége abban rejlik, hogy az angol nemzet oly állandó baráti kötelezettségéről tesz tanuságot, melyet nem ronthat meg az angol belpolitikának semmi változása. A benső viszonyt Olaszország és Anglia között a volt tory-kormány fűzte össze, és azért sokan tartottak attól, hogy Gladstone, ki a külpolitikában is saját különös útjait követi, elődeinek kötelezettségeit meg fogja tagadni. A tarentói látogatás a biznyság rá, hogy Angliát az érdekek erős kapcsolata mellett az angol közvélemények állandó hajlama is vonja Olaszországhoz, és az ilyen tényező különös értékkel bír a politikai számításokban, mint az autokráciának pillanatnyi elhatározása. Az angol tiszteknek nem volt szükségük oly furfangos komédiázásra, minőre a czár az ő tengerészeit utasította. Kevesebb füst, több igazi tűz, — ez különbözteti meg Tarentót Toulontól és Páristól.

T a n ü g y.

Vasuti menetdíj-kedvezmények tanulmányi utakra.

A vallás- és közoktatásügyi m. kir. miniszter a kir. tanfelügyelőkhöz a következő leiratot intézte:

A m. kir. kereskedelemügyi miniszter ur f. év szeptember hó 24-én 67016. sz. a. kelt rendeletével intézkedett, hogy az ország valamennyi nyilvános tanintézetének tanárai és tanulói a tanulmányi utazások alkalmával a m. kir. államvasutak vonalain személy- és vegyes vonatokon a II. kocsi-osztályban III. osztályu egész, illetőleg a III. kocsiosztályban III. osztályu féljegy váltása mellett utazhatnak, egyúttal a végből, hogy a tanulmányi utak alkalmával engedélyezett menetdíj-kedvezmény igénybevétele egyszerűsített, a nevezett miniszter ur intézkedett, hogy a fennemlített menetdíj-kedvezményt a m. kir. államvasutak összes vonalán az illető állomási pénztárak bocsássák rendelkezésre, személy- és vegyes vonatoknál (gyorsvonatok használata ki lévén zárva) még pedig oly feltétel alatt, hogy egy-egy ily kirándulási csoportban a vezető tanáron, vagy tanárokon kívül legalább 10 tanulónak kell részt vennie.

Ezen kedvezményben csak a rendes nyilvános jelleggel felruházott tanintézetek tanárai és tanulói fognak részesített, még pedig az illető intézet igazgatójának hivatalos pecséttel ellátott igazolványai alapján, melyekben az utazás célja, a fenntartandó vasati vonal és az utazó tanulók, valamint tanárok nevei beufoglaltatnak. Ily értelembe utasított a m. kir. államvasutak igazgatója is.

Megjegyzem, hogy a tanintézeteknek nemcsak joguk van minden 10 tanulóval egy kísérő tanárt küldeni s számára a vasuti kedvezményt igénybe venni, hanem a kellő felügyelet teljesítése végett szükséges is, hogy minden kirándulással okvetlenül menjen kísérő tanár, sőt nagyobb csoportoknál minden 10—10 tanulóval egy-egy tanár tehát, például 20 tanulóval 2 tanár menjen.

Erről a vezetése alatt álló intézetek értesítése végett tudósítom.

Budapest, 1893. október hó 13-án.

Gr. Csáky.

Külömfélék.

— **Bacillusok.** Kézdi-Vásárhely városa egy hatalmas górcsót rendelt hivatalos használatra s ez kedden érkezett meg. A czég prezentbe a górcsó mellé küldött egy rakás bacillust is, hogy azzal az apparatus kitűnő voltát meg lehessen állapítani. Az 1200 skorosan nagyító mikroskóp azonnal felállított s a tanácsos urak egyenkint betekinthettek ama titkos világba, hol az emberi és állati életre oly veszélyes bacillusok tenyésznek. A kholera violaszínű foltokat mutat, melyeknek világosabb részében apró, alig látható pácizikák vannak. Ezek a kholera bacillusok, mik ha az emberbe jutnak oly gyorsan elpusztítják az életet. Tudja az ég, hány orvos tör ezen veszélyes parányok életére, egész gyárak készítenek a karbott, sublimátot, de azért ezek a piczike lények tovább élnek s pusztítják az emberiséget. Látható ezen nagyító üvegen át lépfene bacillus is. Ez már tekintélyesebb testű s jobban felismerhető parány. Ép oly veszélyes az állatra, mint a kholera az emberre. Es a bacillus több összevissza kuszált vonalcsomóhoz hasonlít. Meg kell jegyeznünk, hogy ezen kommbacillusok már nem élnek, de így néhai állapotban is bizonyos félt tiszteletet ébresztenek az emberben. Mi igazán óhajtuk, hogy az élő bacillusokhoz soha se legyen szerencsénk.

— **Íjedségből halál.** Olosz Ferencz Kovácsnait a kosnak a nyáron egy tüzeset, mely laktelkén ütött ki, mint tudva van, minden gazdasági terményét felemészttette. A szorgalmas gazda kivevte volna a kárt később. Azonban a sors 2 leányától fosztotta meg. A 10 éves Ilonát a mult hét végén temették el, ki a tüzveszély alkalmával annyira megijedt, hogy hosszas hervadás után elköltözött előbb elhalt testvére után, s most ott játszanak ketten, abban a boldogabb hazában, hol angyalokká lesznek az ártatlan kis lelkek.

— **Szerencsés vadászat.** Maksa környékén, a Csobot-völgyben f. hó 21 én reggel ifj. Gotsmán Mihály magsailakos egy lövéssel 2 darab eüldő vaddisznót ejtett el s hogy ez alkalommal még gyet el nem ejthetett, az volt az oka, hogy fegy-

verének egyik csőve csütörtököt mondott. Az alkalom pedig nagyon kedvező volt, mert az anyakocza és egy szép, kifejlett nagy kan 8 malaczával egy csoportban voltak; a Csobot-pataokban fürödtek. Az elejtett példányok 28-28 kilót nyomtak. A maksi és szomszédos erdős területeken a vad-disznók nagyon el vannak szaporodva és a lakosság kukoriczában tetemes kárt okoztak. Annak dacára, hogy ez a körülmény a községi előjáróságtól, július óta, minden hónapban a felsőbb hatóságnak be volt jelentve, a kártékony duvadak kikapcsolására kivaltos hajtóvadászot nem rendeztek.

— A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara az érdekelt fémipari munkások tudomására hozza, hogy a m. kir. államvasutak gépgyárába és diósgyőri vas- és aczélgyárába a jövő hónapokban ügyes vasestergályosok és gyalusok fölvételnek. A fölvétel kieszközölése végett a marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamaránál lehet jelentkezni.

— A marosvásárhelyi kereskedelmi és iparkamara tudatja az érdekeltekkel, hogy a m. kir. államvasutak gépgyára és a diósgyőri vas- és aczélgépgyár igazgatósága által különféle eredeti termények, deszkák, léczek, zsindelyek, talpfák, könműanyagok, agyagárúk, üvegárúk, timár- és szíjgyártó munkák, ásvány, szén, petrolium, festékek, terpentín, réz és egyéb fémneműek stb. szállítandó cikkek részletes kimutatásai a kamara irodájában megtekinthetők.

— Kedélyes lopás A napokban Merker Mihály asztalos-mester és Lakatos József mészáros, kik az alkoholnak nagy tisztelői közé tartoznak, a sok jóból beszörpöntve úgy gondolkodtak, hogy jó lesz a pálínkát jövőre szümmézzel és nem közönséges fehér csukorral mézelní, s ehhez hozzájárult azon körülmény is, hogy csukorra már a zsebből nem igen telt. Így történt meg velők az a büntetendő dolog, hogy más utcában ugyan, de a két dologkerülő jeles férfiutól nem messze lakó Gombási Samu méhszínjét — természetesen mint gyakran, ezt is részeg állapotban — meglátogatván, három jó nehéz kast haza emeltek, hol munkárahogva, egy tál mézet már ki is nyomtak, előkészítendő más napra. Ennyire csak ment a dolog, de a káros sem volt rest, s az esetet a csendőrségnek bejelentette és a nyomozás megindult. A kasokat a tál mézzel együtt megtalálhatta a jómadaraknál. Így állván a dolog, a csendőrség jónak látta a kasokat, a corpus delictiket, a két férfiúval lecezelgetni a piacon végig a kir. járásbíróshoz; mivel a kasok nehezek voltak, még a mézes tálát is czepleniök kellett, kétszer kellett a szégyenutat megtenniök a jeles férfiúknak, nagy gyönyörűségére a piaci bábász közönségnek.

— Millenium és Bécs. A kereskedelmi miniszter, mint a milleniumi országos bizottság elnöke, Bécs városa polgármesteréhez fordult azzal a kérelemmel, hogy a magyar történetre jelentőséggel bíró és Bécs városa tulajdonában lévő tárgyakat a milleniumi kiállítás történeti főcsoportja számára engedje át. Dr. Prix, bécsi polgármester a miniszter kérésére a következő levélben válaszolt: „Nagyméltóságú Miniszter ur!

Nagyméltóságod által hoztam intézett felhívására van szerencsem excellenciád át értesíteni, hogy a legnagyobb örömmel kész az eredéves országos kiállítás hazafias vállalatát Bécs városa, gyűjteményeinek a kiállításra való részvételével előmozdítani s e célból utasítottam a könyvtár-s muzeumigazgatót, valamint a városi levéltárost, hogy az excellenciád által kiküldendő bizottsági tagokat az alkalmas tárgyak kiszemelése körül támogassák.

Maradtam a legmélyebb tiszteletem kifejezése mellett excellenciádnak stb.

Dr. Prix,
polgármester.

Bécs városa muzeumban különösen a magyar hadtörténelemre nézve vannak érdekes régiségek, melyek nagyban fogják emelni a milleniumi kiállítás értékét.

— A megszökött mártírok. A bukaresti Románul tudatja, hogy Brote Jenő és Popovics Aurél a Replika elítélte, a napokban Konstantinápolyon át Bukarestbe érkeztek, hogy a román mozgalom

ügyében ott való pártfelekkel tanácskozzanak. Romániából ismét visszatérnek Svájcba, még pedig óvatosan kikerülve a magyar földet, újra Konstantinápolyon keresztül, mert — ez a véleményük — »ugyis elegenden vannak már a magyar börtönökben.«

— Gróf Andrássy Gyula végső nyughelye. A tökéterebesi régi parkban teljesen elkészült már az a gyönyörű mauzoleum, melyet gróf Andrássy Gyula fia építtetett nagy nevű atyjuk hamvai számára. A kiváló államférfi koporsója eddig a tökéterebesi római katolikus templom sírboltjában állott, s ma vitték át a mauzoleumba. A portlódó holttest utolsó nyughelyére jutott, s zavarlatlanul pihen ezentúl a fényes márványcsarnokban. A koporsó-átvitelhez senki sem volt hivatalos, csakis az Andrássy család tagjai voltak jelen a kegyeletes szertartáson.

— Az Árpád-hordák rabjai. A Tribuna egyik számában ismét egyike van azoknak a Lukácsiu-ódáknak, melyekkel megvigasztalják a martirt szatmári rabságában. Ezt az ódát, melyet itt közlünk A. Ciato (Csató A.?) ur írta.

Lukácsiuhoz.

Mint a szálás fenyő a vibart kaczagja
S a süvítő szélvész, a tél örült fiát:
Ak képpen, oh mártír, állsz te a magasba,
S nézed, eléd mint hull elleuség, renegát.

Mert a joggalan tör, mely te rád volt mérve,
Célját eltévesztve, a nemzetet érte;
Es lehult az álaroz, mindent megzavara,
Hűtlen árulóknak, mely arczát takarta.

És reszket a Kárpát félelmes haragba,
Sirva felmorajlik Duna vize-babja,
És kísértve, ime, Hóra árnya jár ott,
Kinál szabadságot, avagy rozsdás jármot.

Átyánk! mindnyájunk a szabadsághoz állunk
Es e szent szó fénylik, mint kelő nap pirja,
Világos hát az út fegyver igazságunk,
Legyőzve a rabság örögi vámpirja.

Te, ó Lukácsiu, a románság fénye
Csecsemő korodtól, taníts ki bennünket,
És ez Árpád hordák gyászos semmiségbe,
Nyomorun ordítva, árnyékként eltűnnek.

— Gounod profétája. Rendkívül kedves és meghatató történetek mond el egy német lap Gounodról, a most meghalt nagyírú zeneszerzőről. Még a Gounod párisi diákkorában történt az eset. 1837-et írtak s hívős, nedves karácsony este volt. Gounod Károly harmadmagával ment hazafelé a Szajna partján levő negyed- vagy ötödemeleti lakására; a fiatal emberek a szent este örömeire jól bevacsoráztak s meglehetősen vig hangulatban, de egyszersmind teljesen üres zsebekkel vonultak végig az utcán. Egyszer valamelyikök véletlenül megtaszított egy szemközt jövő alakot, a ki erre tántorogni kezdett, elesett s a kezében volt tárgyat elejtette. A fiatal emberek azonnal segítségére siettek s felemelték, Gounod maga az idegen ember kalapját s azt a bizonyos elejtett valamit szedte fel a földről. Az a valami egy hegedű volt.

— Nini, hát maga hegedűl, öregecsém? kérdezte a diákok egyike meglepetten.

— Ugy a hogy, volt a szomorú válasz. Régente jobb napokat éltem, uraim, de most lássák, mire jutottam.

S e szavaknál sokat mondólag nyújtotta feléjük tenyerét. Nyilvánvaló volt, hogy alamizsnát kér. A három jókedvű legényke összenézett s zavartan kezdtek mindannyian keresgélni a zsebeikben. Hiába! alig egy pár szegényes sous volt, az eredmény. Ezzel bizony még akkor se nagyot lendíthettek az öreg koldus pénzügyi bajain, ha a zsebből összekajtatott gyantadarabokat is ráadásul adják vala neki. A válságos pillanatban Gounodnak nagyszerű eszméje támadt. Közölte tervét a barátaiival, azután hirtelen felhúzták gallérait, arcukba nyomták kalapjukat. Gounod elővette a koldus hegedűjét s elkezdett játszani, a másik diák énekelt, a harmadik pedig kalapját tartotta, hogy a jószívű járókelőtől alamizsnát kérjen bele.

Valami karácsonyi dalt adtak elő. A környék csakhamar megállókult, kezdtek az emberek a gyönyörű szép zene iránt érdeklődni. Gounod remekelt, barátja Roger Gusztáv pedig szép tenor hangjával önmagát multa fölül. Mikor adalnak vége volt, az álkoldusok tovább folytatták a zenélést, a legújabb operák áriáit játszották, illetve énekelték,

ugy, hogy valóságos néparadat vette őket körül s a kéregető pajtás kalapjába csak úgy hullott az áldás.

Ekkor egyszerre abban hagyta Gounod a zenélést, átadta a pénzt a koldusnak s el akart menni. Az öreg koldus, a ki eddig magánkívül hallgatta a zenét, meghatva ragadta meg a fiatal művész kezét.

— Oh uram, nagyszerű volt! hogy köszönjem meg önnek?... Én Chapner vagyok, valaha a strassburgi opera karmestere... kicsoda ön uram?

— Charles Gounod, egy nagyon obskurus név, válaszolt a derék fiatal ember kacagva.

— A mely nemsokára Franciaország legösmeretebb nevei közt lesz, kiáltott lelkesedve a profétai koldus.

Jóslata beteljesült. De nemcsak Gounodra, hanem két társára nézve is. Gusztáv Roger a párisi opera disze lett, Adolphe Hermann az egész világon ösmerték, mint hírneves virtuóz-hegedűst.

— Linz 17, 28, 54. Egy kassai lutris bolt előtt a napokban egy öreg ember nagy kíváncsisággal nézegette a linzi huzáson kihuzott legújabb számokat s azt hitte, hogy a zsema káprázik, mikor a kihuzott számok közt ott látta azt a háromat, a melyet ő megrakott. Nem volt azonban káprázat s az öreg félőrlően rohant haza a reskontójáért. A sors azonban, ez a keserű humorista, mely kegyetlen tréfákat enged meg magának a szegény emberekkel, úgy akarta, hogy míg az öreg odajárt a számokat nézni, otthon maradt unokái szétépték a reskontót s ez a borzasztó valóság elvette a szerencsés nyerő esztét. Egyre azt kiabálta:

— Linz 17, 28, 54!

Ezek voltak tudniillik a nyerő számok. A boldogtalan ember utóbb dühöngeni kezdett, úgy, hogy kényszerzubbonyt kellett reá adni.

— Mártonffy Imre lapunk egyik kitűnő munkatársa tíz évi csendes, zajtalan munkálkodása után egy kötet elbeszéléssel lép a nagyközönség elé. A lapokban elszórtan megjelent elbeszéléseiből a javarészt válogatta ki. A vasos kötet karácsonyra jelenik meg és a következő elbeszéléseket tartalmazza: Teréz. — Az apa kincse. — Lidike. — Az ékszer. — A hamupipőke. — Végzetes távirat. — A hűség emléke. — A pörüljárt hasbeszélő. — A leánykérő. — Halottak napján. — Szilveszter est-jén. — Végzetes nap. — Nyaralásom. — Nevelem Szabó, stb. A kötet ára 1 frt. Tanítók fiárlában 50 krajczárért rendelhetik meg. Gyűjőknek 5 előfizető után egy tiszteletpéldánnyal szolgál. Ajánljuk olvasóink szíves figyelmébe.

RÖVID HIREK.

— Pécskán Szőke Pál Tóth Pált tánczközben késsel agyonszúrta, mert az a leány, kinek mindakettlen tették a szepet, Tóthhoz vonzódott. A tettest a csendőrség elfogta. — Tenkén B. Orbán Bálint hirtelen haragjában Faur Togyert egy bunkós bottal úgy vágta fejbe, hogy a szerencsétlen ember most a halállal vívódik. A tettest letartóztatták. — Blinszikut horvátországi községben egy veszett macska két gyermeket és egy asszonyt megmart. A megmart embereket felvitték Hőgyes-intézetbe. — Szatmáron Diczki János odaváló asztalos felakasztotta magát, mert a családja elhagyta. — Kassán Juhász János kömüves féltékenységből vitriolt öntött özvegy Palencsár Pálné arczába. — Smmeringben egy Druck Károly nevű vasuti váltóór három suhancot bérelt föl, hogy a feleségét meggyilkoltassa. A vérszomjas férjet letartóztatták, mielőtt a tettest végrehajthatták volna. — Szeghalom községben Nagy Sándor Zsófi nevű öt éves leánykájá a pálné üveghez főkötözött s annyit ivott belőle, hogy meghalt. Szülői ellen vizsgálat indítottak. — Menyházán Gereb János vashátori munkás részegen át akart menni a hámoscsatornába, de a pallóról leszédült és a vízbe fullt. — Kassán Bakay János műalmi munkás megszurta a feleségét, a miért a reggelivel késett. Az asszonyt a kórházba vitték, a férjet a rendőrség letartóztatta. — Pantán Abfall Ferencz földbirtokos egy nyulat akart elejteni. Lovai a lövéstől megbokrosodtak s a kocsit álló kocsist agyontiporták. — Basahidon hirtelen meghalt Zsípuczi Istika 26 éves szerbaszszony. Mielőtt eltemették volna holttestén erőszak nyomait fedezték fel. A vizsgálatot megindították. Mikalakan Popovics Nika ittas állapotban felakasztotta magát.

